EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 5.10.2021.
COM(2021) 606 final

2021/0314 (NLE)

Prijedlog

PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA

o izmjeni Provedbene odluke (EU) 2015/2429 kojom se Latviji odobrava primjena posebne mjere kojom se odstupa od članka 26. stavka 1. točke (a) te članaka 168. i 168.a Direktive 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost

OBRAZLOŽENJE

U skladu s člankom 395. stavkom 1. Direktive 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost[1] („Direktiva o PDV-u”) Vijeće, djelujući jednoglasno na prijedlog Komisije, može odobriti bilo kojoj državi članici uvođenje posebnih mjera za odstupanje od odredaba te direktive kako bi se pojednostavnio postupak naplate PDV-a ili spriječili određeni oblici utaje ili izbjegavanja poreza.

Dopisom evidentiranim u Komisiji 21. travnja 2021. Latvija je zatražila odobrenje za nastavak primjene mjere odstupanja od općih načela koja se primjenjuju na pravo na odbitak pretporeza u pogledu troškova za određene osobne automobile koji se ne upotrebljavaju isključivo u poslovne svrhe. Zahtjevu za produljenje Latvija je priložila izvješće u kojem je preispitan predviđeni postotak ograničenja prava na odbitak.

U skladu s člankom 395. stavkom 2. Direktive o PDV-u Komisija je dopisom od 10. lipnja 2021. obavijestila ostale države članice o zahtjevu Latvije. Komisija je dopisom od 14. lipnja 2021. obavijestila Latviju da ima sve informacije potrebne za razmatranje zahtjeva.

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Člancima 168. i 168.a Direktive o PDV-u predviđeno je da porezni obveznik ima pravo na odbitak PDV-a obračunanog pri kupnji izvršenoj u svrhu transakcija koje podliježu porezu. Članak 26. stavak 1. točka (a) te direktive sadržava zahtjev za obračun PDV-a kada se poslovna imovina upotrebljava za privatne svrhe poreznog obveznika ili njegovih zaposlenika ili, općenitije, za svrhe koje nisu poslovnog karaktera, u slučajevima u kojima je ta imovina djelomično ili potpuno oslobođena od PDV-a. Taj sustav omogućuje povrat prvotno odbijenog PDV-a kad je riječ o upotrebi u privatne svrhe.

U slučaju osobnih automobila taj je sustav teško primijeniti, posebno stoga jer je teško odrediti granicu između privatne i poslovne upotrebe. Čuvanje evidencije dodatno je opterećenje i poduzeća i uprave, koji je moraju ažurirati i provjeravati.

U skladu s člankom 395. Direktive o PDV-u države članice mogu primjenjivati mjere odstupanja od odredaba te direktive kako bi se pojednostavnio postupak naplate PDV-a ili spriječili određeni oblici utaje ili izbjegavanja poreza ako im je Vijeće to odobrilo.

Latviji je trenutačno Provedbenom odlukom Vijeća (EU) 2015/2429[2] odobreno ograničiti na 50 % pravo na odbitak PDV-a plaćenog na kupnju, leasing, stjecanje unutar Zajednice i uvoz određenih osobnih automobila te na povezane troškove održavanja, popravaka i kupnje goriva, kada se ti automobili ne upotrebljavaju isključivo u poslovne svrhe. Posebnom mjerom ujedno su porezni obveznici oslobođeni obveze da upotrebu u privatne svrhe takvih osobnih automobila smatraju isporukom usluga uz naknadu. Osobni automobili obuhvaćeni posebnom mjerom su oni s najvećom odobrenom masom koja ne premašuje 3 500 kilograma i koji nemaju više od osam sjedala uz vozačevo sjedalo. Osobni automobili koji se upotrebljavaju za određene posebne aktivnosti bili bi izuzeti od ograničenja prava na odbitak i na njih bi se primjenjivala uobičajena pravila: automobili kupljeni za daljnju prodaju, najam ili leasing; automobili koji se upotrebljavaju za prijevoz putnika (poput taksija) ili prijevoz robe; automobili koji se upotrebljavaju za tečajeve vožnje; automobili koji se upotrebljavaju

[1] SL 347, 11.12.2006., str. 1.

[2] Provedbena odluka Vijeća (EU) 2015/2429 od 10. prosinca 2015. kojom se Latviji odobrava primjena posebne mjere kojom se odstupa od članka 26. stavka 1. točke (a) te članaka 168. i 168.a Direktive 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost, SL L 334, 22.12.2015., str. 15.–17.

za usluge zaštite ili hitnih službi; automobili koji se upotrebljavaju kao izložbena vozila. Valjanost provedbene odluke Vijeća (EU) 2015/2429 produljeno je do 31. prosinca 2021. Provedbenom odlukom Vijeća (EU) 2018/1921[3].

Trenutačni zahtjev Latvije za dodatno produljenje posebne mjere temelji se na istom obrazloženju kao u prethodnim zahtjevima. Uz zahtjev je priloženo izvješće koje uključuje preispitivanje ograničenja postotka koji se primjenjuje na pravo na odbitak, kako je propisano člankom 6. stavkom 2. Provedbene odluke Vijeća (EU) 2015/2429. Latvija smatra da se pretpostavke za primjenu posebne mjere nastavljaju primjenjivati i da je ograničenje od 50 % i dalje opravdano i primjereno.

Latvija potvrđuje da se posebnom mjerom omogućuje smanjenje administrativnog opterećenja poreznih obveznika i porezne uprave te ograničava izbjegavanje plaćanja PDV-a zbog netočnog evidentiranja poslovnih putovanja i netočno popunjenih prijava PDV-a. Prema podacima koje je dostavila Latvija, u 2019. mikropoduzeća i MSP-ovi činili su gotovo 99,7 % gospodarski aktivnih poduzeća, što otežava zadatak poreznih tijela pri provjeri poslovne i privatne upotrebe osobnih automobila. Na 1. siječnja 2021. ukupni broj registriranih gospodarskih subjekata u Latviji s jednim ili dva osobna automobila bio je 21 739 ili 82 % registriranih gospodarskih subjekata koji su registrirali osobne automobile. Budući da mikropoduzeća i MSP-ovi čine 99,7 % svih gospodarskih subjekata, Latvija smatra da se većina osobnih automobila upotrebljava u privatne svrhe. Na temelju dostavljenih podataka u 2020. je 87,6 % osobnih automobila koji pripadaju registriranim gospodarskim subjektima upotrebljavano ne samo za poslovne, nego i za privatne svrhe.

S obzirom na pozitivan učinak posebne mjere na smanjenje administrativnog opterećenja poreznih obveznika i porezne uprave, predlaže se da se mjera produlji za još jedno ograničeno razdoblje, do 31. prosinca 2024. Novi zahtjev za produljenje trebalo bi poslati Komisiji do 31. ožujka 2024. s priloženim izvješćem u kojem je preispitan primijenjeni postotak.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području**

Slična odstupanja u pogledu prava na odbitak odobrena su drugim državama članicama (Estoniji[4], Mađarskoj[5], Hrvatskoj[6], Poljskoj[7], Italiji[8] i Rumunjskoj[9]).

---

[3] Provedbena odluka Vijeća (EU) 2018/1921 od 4. prosinca 2018. o izmjeni Provedbene odluke (EU) 2015/2429 kojom se Latviji odobrava primjena posebne mjere kojom se odstupa od članka 26. stavka 1. točke (a) te članaka 168. i 168.a Direktive 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost, SL L 311, 7.12.2018., str. 36.–37.

[4] Provedbena odluka Vijeća (EU) 2017/1854 od 10. listopada 2017. o izmjeni Provedbene odluke 2014/797/EU kojom se Republici Estoniji odobrava primjena mjere kojom se odstupa od članka 26. stavka 1. točke (a) te članaka 168. i 168.a Direktive 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost, SL L 265, 14.10.2017., str. 17.–18.

[5] Provedbena odluka Vijeća (EU) 2018/1493 od 2. listopada 2018. kojom se Mađarskoj odobrava posebna mjera odstupanja od članka 26. stavka 1. točke (a) te članaka 168. i 168.a Direktive 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost, SL L 252, 8.10.2018., str. 44.–46.

[6] Provedbena odluka Vijeća (EU) 2018/1994 od 11. prosinca 2018. kojom se Hrvatskoj odobrava uvođenje posebne mjere kojom se odstupa od članka 26. stavka 1. točke (a) i članka 168. Direktive 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost, SL L 320, 17.12.2018., str. 35.–37.

[7] Provedbena odluka Vijeća (EU) 2019/1594 od 24. rujna 2019. o izmjeni Provedbene odluke 2013/805/EU kojom se Republici Poljskoj odobrava uvođenje mjera odstupanja od članka 26. stavka 1. točke (a) i članka 168. Direktive 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost, SL L 248, 27.9.2019., str. 71.–72.

[8] Provedbena odluka Vijeća (EU) 2019/2138 od 5. prosinca 2019. o izmjeni Odluke 2007/441/EZ kojom se Talijanskoj Republici odobrava primjena mjera odstupanja od članka 26. stavka 1. točke (a) i članka

Člankom 176. Direktive o PDV-u propisuje se da Vijeće utvrđuje za koje se troškove ne daje pravo na odbitak PDV-a. Do te je odluke državama članicama dopušteno zadržati izuzeća koja su bila na snazi 1. siječnja 1979. Stoga postoji određen broj odredbi „u mirovanju” kojima se ograničuje pravo na odbitak u vezi s osobnim automobilima.

Ne dovodeći u pitanje prethodne inicijative za uspostavu pravila o tome koje kategorije troškova mogu podlijegati ograničenju prava na odbitak[10], to je odstupanje primjereno primjenjivati do usklađenja tih pravila na razini EU-a.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Članak 395. Direktive o PDV-u.

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

S obzirom na odredbu Direktive o PDV-u na kojoj se prijedlog temelji, ne primjenjuje se načelo supsidijarnosti.

• Proporcionalnost

Odluka se odnosi na odobrenje dano državi članici na njezin vlastiti zahtjev i ne predstavlja nikakvu obvezu.

S obzirom na ograničeno područje primjene odstupanja posebna mjera proporcionalna je cilju koji se želi postići, a to je pojednostavniti ubiranje poreza i spriječiti određene oblike utaje ili izbjegavanja poreza. Konkretno, s obzirom na mogućnost da poduzeća prijave prenisku poreznu obvezu i na opterećenje za porezna tijela zbog provjere podataka o kilometraži, ograničenje na 50 % pojednostavnilo bi naplatu PDV-a i spriječilo utaju poreza koja proizlazi iz, među ostalim, netočnog vođenja evidencije i netočno popunjenih prijava PDV-a.

• Odabir instrumenta

Predloženi instrument: Provedbena odluka Vijeća.

Na temelju članka 395. Direktive o PDV-u, odstupanje od zajedničkih pravila o PDV-u moguće je samo uz odobrenje Vijeća koje djeluje jednoglasno na prijedlog Komisije. Provedbena odluka Vijeća najprikladniji je instrument jer može biti upućena pojedinoj državi članici.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

• Savjetovanja s dionicima

Ovaj se prijedlog temelji na zahtjevu koji je podnijela Latvija i odnosi se samo na tu državu članicu.

---

168. Direktive 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost, SL L 324, 13.12.2019., str. 7.–8.

[9] Provedbena odluka Vijeća (EU) 2020/1262 od 4. rujna 2020. o izmjeni Provedbene odluke 2012/232/EU kojom se Rumunjskoj odobrava primjena mjera odstupanja od članka 26. stavka 1. točke (a) te članka 168. Direktive 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost, SL L 296, 10.09.2020., str. 6.

[10] COM(2004) 728 final – Prijedlog direktive Vijeća o izmjeni Direktive 77/388/EEZ u cilju pojednostavnjenja obveza za porez na dodanu vrijednost (SL C 24, 29.1.2005., str. 10.), povučen 21. svibnja 2014. (SL C 153, 21. 5. 2014., str. 3.)

Nije bilo potrebno obratiti se vanjskim stručnjacima.

- **Procjena učinka**

Prijedlog je namijenjen pojednostavnjenju postupka naplate poreza uklanjanjem potrebe za vođenjem evidencije o privatnoj upotrebi utvrđenih poslovnih automobila te istodobno sprječavanju utaje PDV-a zbog netočnog vođenja evidencije. Prijedlog stoga ima moguć pozitivan učinak i na poduzeća i na uprave. To rješenje, usporedivo s drugim prošlim i sadašnjim odstupanjima, Latvija smatra prikladnom mjerom.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlog neće nepovoljno utjecati na vlastita sredstva Unije koja proizlaze iz PDV-a.

5. OSTALI DIJELOVI

Prijedlog je vremenski ograničenog trajanja i uključuje klauzulu o vremenskom ograničenju važenja do 31. prosinca 2024.

Odluči li Latvija zatražiti još jedno produljenje posebne mjere nakon 2024., Komisiji bi trebala najkasnije do 31. ožujka 2024. dostaviti zahtjev za produljenje s priloženim izvješćem u kojem je preispitan primijenjeni postotak ograničenja.

2021/0314 (NLE)

Prijedlog

PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA

o izmjeni Provedbene odluke (EU) 2015/2429 kojom se Latviji odobrava primjena posebne mjere kojom se odstupa od članka 26. stavka 1. točke (a) te članaka 168. i 168.a Direktive 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost[1], a posebno njezin članak 395. stavak 1. prvi podstavak,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Člancima 168. i 168.a Direktive 2006/112/EZ utvrđuje se pravo poreznih obveznika na odbitak poreza na dodatnu vrijednost (PDV) naplaćenog za isporuku robe i usluga koje su primili u svrhu svojih oporezovanih transakcija. U skladu s člankom 26. stavkom 1. točkom (a) te direktive korištenje imovine određenog poduzeća u privatne svrhe poreznog obveznika ili njegovih zaposlenika ili, općenitije, za svrhe koje nisu poslovnog karaktera, smatra se isporukom usluga.

(2) Provedbenom odlukom Vijeća (EU) 2015/2429[2] Latviji je odobreno da do 31. prosinca 2018. na 50 % ograniči pravo na odbitak PDV-a na kupnju, leasing, stjecanje unutar Zajednice i uvoz osobnih automobila s najvećom dopuštenom masom koja ne prelazi 3 500 kilograma i koji nemaju više od osam sjedala uz vozačevo, kao i na izdatke povezane s održavanjem, popravkom i gorivom za takve osobne automobile. Odobrenjem su ujedno porezni obveznici oslobođeni obveze da upotrebu u privatne svrhe takvih osobnih automobila smatraju isporukom usluga uz naknadu.

(3) Provedbenom odlukom Vijeća (EU) 2018/1921[3] valjanost Provedbene odluke 2015/2429 produljena je do 31. prosinca 2021.

(4) Dopisom od 21. travnja 2021. Latvija je Komisiji uputila zahtjev za produljenje primjene posebne mjere odstupanja od članka 26. stavka 1. točke (a) i članaka 168. i 168.a Direktive 2006/112/EZ kako bi nastavila ograničavati pravo na odbitak za izdatke povezane s određenim osobnim automobilima koji se ne upotrebljavaju isključivo u poslovne svrhe (dalje u tekstu „zahtjev”).

---

1 SL L 347, 11.12.2006., str. 1.

2 Provedbena odluka Vijeća (EU) 2015/2429 od 10. prosinca 2015. kojom se Latviji odobrava primjena posebne mjere kojom se odstupa od članka 26. stavka 1. točke (a) te članaka 168. i 168.a Direktive 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL L 334, 22.12.2015., str. 15.).

3 Provedbena odluka Vijeća (EU) 2018/1921 od 4. prosinca 2018. o izmjeni Provedbene odluke (EU) 2015/2429 kojom se Latviji odobrava primjena posebne mjere kojom se odstupa od članka 26. stavka 1. točke (a) te članaka 168. i 168.a Direktive 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL L 311, 7.12.2018., str. 36.).

(5) U skladu s člankom 395. stavkom 2. drugim podstavkom Direktive 2006/112/EZ Komisija je dopisima od 10. lipnja 2021. zahtjev proslijedila ostalim državama članicama. Komisija je dopisom od 14. lipnja 2021. obavijestila Latviju da ima sve informacije koje smatra potrebnima za razmatranje zahtjeva.

(6) U skladu s člankom 6. stavkom 2. Provedbene odluke (EU) 2015/2429 Latvija je dostavila izvješće u kojem je preispitan utvrđeni postotak odbitka PDV-a. Na temelju trenutačno raspoloživih podataka, točnije iskustava iz poreznih revizija i iz statističkih podataka o uporabi poslovnih automobila u privatne svrhe, Latvija tvrdi da je ograničenje od 50 % i dalje opravdano i primjereno.

(7) S obzirom na pozitivan učinak posebne mjere na smanjenje administrativnog opterećenja poreznih obveznika i porezne uprave, Latviji bi trebalo odobriti da nastavi primjenjivati posebnu mjeru.

(8) Produljenje te posebne mjere trebalo bi vremenski ograničiti kako bi se omogućila procjena njezine djelotvornosti te prikladnog postotka.

(9) Ako Latvija smatra da je potrebno dodatno produljenje posebne mjere nakon 2024., trebala bi do 31. ožujka 2024. podnijeti Komisiji zahtjev za produljenje s priloženim izvješćem u kojem je preispitan primijenjeni postotak.

(10) Posebna mjera imat će zanemariv učinak na sveukupni prikupljeni prihod od poreza u fazi konačne potrošnje i neće imati negativan učinak na vlastita sredstva Unije koja proizlaze iz PDV-a,

(11) Provedbenu odluku (EU) 2015/2429 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Članak 6. Provedbene odluke (EU) 2015/2429 zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 6.*

1. Ova Odluka primjenjuje se od 1. siječnja 2016. Prestaje važiti 31. prosinca 2024.

2. Zahtjev za produljenje odobrenja predviđenog u ovoj Odluci podnosi se Komisiji do 31. ožujka 2024. zajedno s izvješćem koje uključuje preispitivanje postotka navedenog u članku 1.”.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Republici Latviji.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Vijeće
Predsjednik